

i Salen, vise allerede tilstræffelig, at man fra Regjeringens Side har bestræbt sig for at gaa en Vej, som gjør, om jeg maa udtrykke mig saaledes, Ret og Stjel til alle Sider. Den Relativitet, som altid maa iagttages til alle Sider, fører let til, at nogle synes, at der gjøres for lidt, og Andre synes, der gjøres for meget. Det lader sig derfor ikke med mathematisk Nøiagtighed bevise, at man med Nødvendighed maa gaa den Vej, som Lovforslaget anviser, det bliver altid en Skjønssag; paa den ene Side staar det hygieiniske heldige og fordelagtige ved visse Foranstaltninger, paa den anden Side det Vaand, det kan lægge paa Næringsbruget, og de økonomiske Udgifter og Tab, de kunne forårsage. Mellem disse Skjær maa der seiles, men man kan ikke, fordi disse Skjær her ere til Stede, lægge Hænderne i Skjødet og sige: altsaa gjøre vi Ingenting. Jeg skal saaledes tillade mig først at bemærke dette, at jeg naturligvis ikke fra det Standpunkt, jeg er gaaet ud fra, kan have Noget at indvende, imod at man gaar videre endnu end Lovforslaget paa forskjellige Punkter, thi jeg staar jo nærmest her for at varetage de hygieiniske Interesser, og jo længere man maatte være villig til at gaa i den Retning — naturligvis maa man ikke komme ud over en vis Grændse for den naturlige Handelfrihed i Samfundet — des bedre kan jeg for mit Vedkommende sige at jeg anser det for at være.

Jeg skal i saa Henseende først gjøre en Bemærkning til § 8, fordi det jo er en af de vigtigste Paragrafer i Lovforslaget, og en Paragraf om hvis Nødvendighed eller Nytte der vel ikke kan være forskjellige Meninger. Der kan naturligvis være forskellige Meninger om den gaar vidt nok, om den ikke skulde gaa videre endnu, men der kan vel ingen Meningsforskjel være om, at noget Saadant, som indeholdes i § 8, at Afgang til at gribe ind, naar epidemiske Sygdomme ere opstaaede enten i Meierier eller i Eiendomme, hvorfra der søres Mælk til Meieriet, under alle Omstændigheder maa staa aaben. Derom kan der ingen Meningsforskjel være, men Spørgsmaalet bliver, hvor vidt man skal gaa i den Retning. Jeg skal der gjøre opmærksom paa, at det Standpunkt, der fra Sundhedskollegiets Side ønskes indtaget, er det at Meierierne i de Tilfælde, der omtales i § 8, skulle lukkes. Paragrafen skulde altsaa omtrent komme til at lyde saaledes: „Opstaar der i en Eiendom, hvori Meieriet er indrettet, noget Tilfælde af disse Sygdomme, lukkes Meieriet, indtil Fæse og Smittes Udbredelse ved de efter Tilshnets Forfæst truffne Foranstaltninger er fjernet.“ Den Omstændighed altsaa, at Meieriet lukkes,

vil jo ikke alene have til Følge, at de Beholdninger, der ere til Stede i Meieriet af Meieriprodukter, ikke kunne sælges, førend de ere undersøgte, eller i alt Fald ikke forinden der fra Tilshnet foreligger en Erklæring om, at de kunne sælges enten uden videre eller under Sagttagelse af visse Forsigtighedsregler med Hensyn til Anvendelsen, men den maa tillige føre til, at man overhovedet maa ophøre at arbejde i Meieriet i nogen Tid, at man altsaa heller ikke kan modtage Mælk fra andre Steder og ikke kan tilvirke Meieriprodukter i den Tid, hvor det saaledes maa ansees nødvendigt at der standses, indtil Tilshnet kan faae truffet de nødvendige Forholdsregler. Det er det, der nærmest var tilfiet af Sundhedskollegiet, og der kan vel heller ikke være nogen Tvivl om, at det vilde være det mest betryggende. Men naar jeg ikke er gaaet saa vidt, er det i Kraft af den samme Betragtning, som man altid maa holde for Die i disse Forhold, at man maa rette sin Opmærksomhed paa at ramme Hovedsagen. Man kan ikke vente at opnaa en absolut Sikkerhed, og derfor har jeg ment, at da Erfaringen lærer, at Smitten i Meglen udbredtes ved Mælken, vil der allerede være bundet betydeligt, naar man træffer Foranstaltninger til at forebygge denne Kilde til Epidemi, selv om man maatte lade den anden Mulighed staa aaben, at der fra Smørret og Osten kunde udbrede sig Sygdom. Vil man gaa videre endnu, har jeg, som sagt, ikke Noget derimod at erindre, jeg kan godt følge dem, der maatte være tilbøielige dertil. Men jeg har, som sagt, troet, at man vilde gaa ud fra, at det var et altfor stort økonomisk Tab, som blev paaført de Baagjældende, og at man derfor maatte renoncere paa yderligere Sikkerhed og lade sig nøie med det, som dog formentlig er Hovedsagen, at stoppe den Kilde til Sygdommens Udbredelse, som Mælkens Udlevering til Publikum kan forårsage. At det sidste Punktum af § 8 gif helt ud, vilde jeg ifølge det Hovedsynspunkt, hvorfra jeg i det Hele er gaaet ud, ikke kunne have Noget at indvende imod. Naar denne Bestemmelse er bleven optagen der, er det atter, for at man ikke skulde paadrage de Baagjældende det økonomiske Tab, som der er Spørgsmaal om, men skulde det virkelig befindes saa ringe, at det ikke havde noget videre at betyde, er man naturligvis fra et hygieinisk Standpunkt bedre tjent med at lade det helt falde bort. — Hvad dernæst angaar de Bemærkninger, som ere fremkomne om Tilshnet, skal jeg først gjøre opmærksom paa, at Tilshnet jo kun kan overholde Loven, men Tilshnet bliver ikke